

Kjøb? Nei, jeg skal concurrere med en allerede dertil trængende Befolkning. Er Arbejdslo-
nen i det Hele billig, er her en overfyldt Be-
folkning? Nei, alt det finder han ikke. Han
finder een Ting, den finder han uregtelig, og
den finder han maaffee i mindre Grad paa
mange andre Steder, han finder en ikke lidet
udviklet Kunstfands. Han vil altsaa komme
til at spørge sig selv: kan dette komme mig
synderligt tilgode, det vil sige, kan jeg vente,
at kunstige Porcellainsarbejder her paa denne
Plads ville finde et heldigt og et stort Mar-
ked? Og dertil vil han svare sig selv: Nei,
Kjøbenhavn er ingen heldig Plads for kunstige
og kostbare Porcellainsarbejder. Det vil alt-
saa være et vigtigt Svar, en vigtig Oplys-
ning for ham, at den Industriegreen, som fin-
der en Understøttelse ved den særdeles Udvik-
ling, som Kunsten har fundet i denne Hoved-
stad, ikke er en Industriegreen her, og at alle
de øvrige, de egentlige simple Porcellainsfa-
brikationsgrene, ikke have det Underlag, de
her behøve. Det vil altsaa blive en meget
tvivlsom Sag, om der med Hensyn til Por-
cellainsfabrikken vil findes nogen Mand, som
vil foretage det vovelige Arbejde at fortsætte
den. Den ærede første Taler fra Kjøbenhavn,
som behandlede denne Materie, henlede de Op-
mærksomheden — og det er vist et af de Punk-
ter, som meest fortjener at komme i Betragt-
ning — paa den ikke ringe industrielle Befolk-
ning, som Fabrikken lidt efter lidt havde trul-
ket til sig, og som man nu, ifald man ikke
søgte at skaffe en Mand til at overtage og
fortsætte Fabrikken, vilde bringe aldeles ud af
Erhverv, som man vilde sætte i en yderst
vanskelig Stilling. Men, vil man gjøre
denne Befolkning en større Tjeneste ved at
faae en Mand til at stille sig imellem, som
maaffee efter i faa Aar at have forsøgt
at holde Fabrikken vedlige, efter at have
forsøgt at give den et større Opsving og
efter at have draget en større Mængde Menne-
sker ind i en Fabrikationsgreen, som aldeles
ikke hører hjemme her, maa forlade den og
altsaa lader en endnu større Mængde Menne-
sker være i Mangel, og gjør Regjeringen Ret
i at slyde det saaledes fra sig? Gjør den ikke
bedre i, strax selv at træde til og hjælpe denne

industrielle Befolkning igjennem i nogle Aar,
indtil den faaer søgt enten andetsteds eller og-
saa her i Landet at gjøre sin Brugbarhed og
sin Bindstibeligthed gjældende? Man har sagt
os, at fra Porcellainsfabrikken ere de Mand
udgaaede, som især have foraarsaget, at vore
Leerarbejder have gjort Fremskridt i de senere
Aar; derom vil jeg ikke strides, jeg vil ind-
rømme, at det kan have været Tilfældet,
men spørger jeg, ville vi faa ikke give disse
Leerarbejder et fornyet Fremstød, ved at op-
have hele Fabrikken og lade denne hele Befolk-
ning strømme over i en Retning, som for vort
Land i ethvert Tilfælde er langt naturligere,
uagtet vi ogsaa skulle lægge Mærke til det, at
vi ikke have meget Stof til en virkelig god
Leerfabrikation; thi vore Leerarter ere saaledes
sammenblandede, at de i Almindelighed ikke
give noget rigtig godt Udbytte. (Rothe: Nei!)
Ja, jeg veed ikke, om det Nei skal betyde, at
Leret er godt eller ikke. (Rothe: Leret er
godt.) Ja, det er mig hjært at høre, at det
er godt; hos Pottemagerne har jeg hørt klage
over, at det var maadeligt, men allerede det er
godt, at det indenfor disse Dørre er godt.
Vi ville altsaa ikke, troer jeg, gjøre disse
Mænd, hvorum her er Spørgsmaal, og der,
som det forekommer mig, maae være den væ-
sentligste Gjenstand for vor Opmærksomhed,
noget væsentligt Gavn ved at forsøge paa, det
være nu ved private eller offentlige Midler,
at skaffe denne sygnende Fabrik en forlænget
Tilværelse; vi ville gjøre dem et langt større
Gavn ved at gribe directe ind og hjælpe dem
selv paa Bei, saavidt som de behøve det og
trænge dertil. Man maa paa ingen Maade
troe, at det er en rundelstg lønnet Befolkning,
hvorum her er Spørgsmaal; thi ved Porcel-
lainsfabriken tjenes ikke Guld i Gave, det er
en overmaade tarvelig Underholdning, de Mand
finde, som beskæftige sig dermed; jeg troer alt-
saa, at der heller ikke fra denne Side skulde
være nogen Grund til at beholde Fabrikken.
Det ærede Medlem for Kjøbenhavn, som sidder
her i Nærheden (Rothe), vilde beholde det for
vore Træarbejders Skyld; han vilde have en
technisk Skole af Porcellainsfabrikken, som
jeg forstod ham ret, skulde komme Træarbei-
derne tilgode; der er for mig noget Gaadesuldt